

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4CoCsp/7/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1320210423
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Degmová Pospíšilová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1320210423.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej a sudcov JUDr. Valérie Kleinovej a JUDr. Anny Kašajovej v právnej veci navrhovateľa: H.. X. S., K.. XX.XX.XXXX, O. O. - Y., S. K. XXXX/XXA, štátny občan SR, proti osobe, voči ktorej návrh smeruje: V. D. W., W..Y..R., W. W. O., V. XX, H.: XX XXX XXX, o návrhu navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III zo dňa 25. januára 2021 č. k. 44Csp104/2020-16 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Osobe, voči ktorej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia smeruje, nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriзнаva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol návrh navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa proti osobe, voči ktorej návrh smeruje, domáhal jeho nariadenia v nasledovnom znení:

- Osoba, voči ktorej návrh smeruje (odporca) je povinný zdržať sa použitia dohôd o zrážkach zo mzdy a to zo Zmluvy č. XXXXXXXXXXXX, zo Zmluvy č. XXXXXXXXXXXX, zo Zmluvy č. XXXXXXXXXXXX a zo Zmluvy č. XXXXXXXXXXXX.

- Zamestnávateľ navrhovateľa: C. W.. W..Y..R..., je povinný zdržať sa výkonu zrážok zo mzdy na základe výziev, ktorú mu predložila osoba, voči ktorej návrh smeruje (odporca) zo dňa 05.11.2020.

2. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia navrhovateľ odôvodnil nasledovnými skutočnosťami :

- osoba, voči ktorej návrh smeruje, doručila dňa 09.11.2020 bez akéhokoľvek upozornenia zamestnávateľovi navrhovateľa: C. W.. W..Y..R..., so sídlom V. X, XXX XX O., 4 x žiadosť o výkon zrážok zo mzdy navrhovateľa na základe Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá bola neoddeliteľnou súčasťou zmlúv o spotrebiteľskom úvere, t. j. súčasťou:

- zmluva/žiadosť č. XXXXXXXXXXXX,
- zmluva/žiadosť č. XXXXXXXXXXXX,
- zmluva/žiadosť č. XXXXXXXXXXXX,
- zmluva/žiadosť č. XXXXXXXXXXXX;

pričom spolu so žiadosťou o výkon zrážok poslala osoba, voči ktorej návrh smeruje, Dohody o zrážkach zo mzdy a tieto dohody boli uzatvorené v ten istý deň ako zmluvy o spotrebiteľskom úvere; takto uzatvorené dohody nebolo možné podľa navrhovateľa odmietnuť („....Dížník nemá oprávnenie túto Dohodu pred splatením Pohľadávky vypovedať, od nej odstúpiť alebo iným spôsobom jednostranne ukončiť....“).

3. Podľa navrhovateľa v zmysle CSP v tomto prípade ide o naliehavý právny záujem na určení neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy, vzhľadom na to, že iba nariadením neodkladného opatrenia môže byť dosiahnuté odstránenie spornosti právnej neistoty navrhovateľa v právnom vzťahu z Dohody o zrážkach zo mzdy. Navrhovateľ uviedol, že dohody o zrážkach zo mzdy boli uzatvorené v rovnaký deň ako samotné zmluvy o spotrebiteľskom úvere, teda ešte pred okamihom splatnosti samotnej pohľadávky veriteľa a takto uzavretú dohodu o zrážkach zo mzdy považoval za spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, v neprospech spotrebiteľa, a preto ju označil za neprijateľnú podmienku v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“). Predmetnú Dohodu o zrážkach zo mzdy mal za neplatnú v zmysle § 53 ods. 5 OZ, keď sa odchyľuje od OZ v neprospech spotrebiteľa, čo mal za vylúčené v zmysle § 54 ods. 1 OZ.

4. Navrhovateľ nemá vedomosť, že by osoba, voči ktorej návrh smeruje, podala návrh (žalobu), v ktorom by si uplatnila požadovaný nárok a navrhovateľ by tak mal možnosť riadne sa brániť proti nekalým praktikám osoby, voči ktorej návrh smeruje.

5. Označil za neprípustné, aby veriteľ mohol jednostranne diktovať výšku dlhu bez akéhokoľvek rozhodnutia súdu v mieste bydliska spotrebiteľa, ktorý v prípade spotrebiteľských sporov je oprávnený rozhodovať, keď takéto správanie navrhovateľ považuje za hrubé porušovanie jeho ľudských práv aj práv spotrebiteľa, nekalé praktiky, obchádzanie zákona a podvod. Považoval za nemožné bez riadneho vykonateľného rozhodnutia postihnúť jeho mzdu, pretože odmena za prácu uspokojuje základné životné potreby občana a jeho rodiny, preto nemožno výkonom postihnúť jeho mzdu v plnom rozsahu. Vyjadril názor, že popri záujme oprávneného uspokojiť svoju pohľadávku musia byť rešpektované aj základné životné potreby navrhovateľa a členov jeho rodiny, pričom ak by nebola dodržaná táto zásada, mohlo by to neho a jeho rodinu existenčne ohroziť.

6. Podľa navrhovateľa dohoda o zrážkach zo mzdy v spotrebiteľských zmluvách, ktorá nebola dohodnutá individuálne v zmysle zákona, nemôže byť platná a teda nemožno na jej základe uplatňovať nárok, pričom zamestnávateľ napriek uvedeným skutočnostiam pristúpil k vykonávaniu zrážok zo mzdy a realizuje zrážky zo mzdy, keď osoba, voči ktorej návrh smeruje, výšku dlhu sám jednostranne diktuje a to bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom.

7. Žiadosť osoby, voči ktorej návrh smeruje, zamestnávateľovi navrhovateľa o vykonávanie zrážok zo mzdy navrhovateľ osvedčoval listami zo dňa 05.11.2020, podľa ktorých má zamestnávateľ realizovať zrážky až do výšky 1.009,85 Eur pri zmluve s VS XXXXXXXXXXX, do výšky 2.753,82 Eur pri zmluve s VS XXXXXXXXXXX, do výšky 443,27 Eur pri zmluve VS XXXXXXXXXXX a do výšky 1.010,74 Eur pri zmluve s VS XXXXXXXXXXX.

8. Navrhovateľ ako dôkaz o realizácii zrážok predložil súdu prvej inštancie výplatný lístok za obdobie 11/2020, kde mu zamestnávateľ vykonal zrážky zo mzdy v prospech osoby, voči ktorej návrh smeruje, v sume 250,42 Eur.

9. Inštitút Dohody o zrážkach zo mzdy označil za rozporný s právom Európskej únie a pre rozpor s medzinárodnou zmluvou ho mal aj v predmetnej veci za neplatný podľa § 39 OZ. Pre rozhodnutie predmetnej veci mal za zásadný výklad Ústavného súdu alebo Súdneho dvora Európskej únie, súčasťou žaloby je preto aj návrh na prerušenie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a/ Ústavy a predloženie veci Ústavnému súdu SR alebo Súdneho dvora EÚ podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. V. EÚ C 115, 2008 „ZFEU“) a čl. 19 ods. 3 písm. b/ Zmluvy o Európskej únii.

10. Navrhovateľ poukázal na § 551 OZ s tým, že tento inštitút sa dostáva do zásadnej kontroverzie s právom Európskej únie a čl. 7 Ústavy, pričom pochybnosti vyplývajú z judikatúry Súdneho dvora, podľa ktorej je spotrebiteľ v slabšej pozícii z hľadiska informovanosti či vyjednávacej pozície. Súdny dvor EÚ vo viacerých svojich rozhodnutiach zdôrazňuje v rámci spotrebiteľskej kontraktácie nerovnováhu na úkor spotrebiteľa a dôvodnosť ex offio ochrany: rozsudok z 27. júna 2000, OD. F. A. U. W. A., D.-XXX/XX až D.-XXX/XX, Zb. s. H.-XXXX, bod 25, rozsudok D.-XX/XX zo dňa 87.6.2000, R. F. A. proti Y. Q. N., D.-XXX/XX F., bod 61, rozsudok D.-XXX/XX, O. A., rozsudok D.-XXX/XX, W., rozsudok Súdneho dvora (ES) vo veci 14/83 zo dňa 10.04.1984 P. Z. proti P. I. GmbH bod 26, rozsudok Súdneho dvora (OS) vo veci D.-XXX/XX zo dňa 16.12.1993 I. C. Q. proti E. P. F. W. body 20, 21, rozsudok Súdneho dvora (E&S)

vo veci D.-XXX/XX zo dňa 26.10.2006 A. Q. Q. D. proti D. Q. Q. SL bod 25, rozsudok Súdneho dvora (ES) vo veci D.-XXX/XX zo dňa 04.06.2009 V. GSM Zrt. Proti A. W. F. bod 43, rozsudok U. I. bod 52, uznesenie D.-XX/XX, V..

11. Navrhovateľ ďalej poukázal na Smernicu Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, na čl. 169 ods. 1, čl. 288 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

12. Podľa navrhovateľa inštitút Dohody o zrážkach zo mzdy nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstve, navrhovateľ poukázal na bod 50 uznesenia Súdneho dvora EÚ D.-XX/XX V. proti S.. S využitím komparatívnej metódy navrhovateľ poukázal na rakúsku právnu úpravu, ktorá chráni spotrebiteľa pred mimosúdnyimi zrážkami zo mzdy, pričom na rozdiel od rakúskeho práva slovenská právna úprava neumožňuje ani spotrebiteľovi a ani jeho zamestnávateľovi namietat' priamo mimosúdny akt veriteľa, povahu a výšku dlhu a zároveň mimosúdne zastaviť zásah do majetku spotrebiteľa zrážkami zo mzdy a to napriek tomu, že veriteľ je súkromnou osobou a jeho moc siahať na majetok spotrebiteľa nie je delegovaná žiadnou verejnoprávnou inštitúciou a nie je ani inak odvodená od verejnej moci.

13. Navrhovateľ tvrdil, že v zmysle rozsudku Simmethal existuje možnosť judikovať rozpor inštitútu zrážok zo mzdy spotrebiteľa s právom EÚ, pričom ak je slovenská právna úprava Dohody o zrážkach zo mzdy v rozpore s právom Európskej únie, bol by dôvod konštatovať rozpor predmetnej Dohody o zrážkach zo mzdy so zákonom resp. medzinárodnou zmluvou ako normou vyššej právnej sily, keď súd musí uprednostniť právo Európskej únie; Uviedol, že ani v prípade upustenia od použitia Dohody o zrážkach zo mzdy nemá bez presného vyhlásenia súdu istotu, že veriteľ v budúcnosti opätovne nevyzve jeho zamestnávateľa na vykonávanie zrážok zo mzdy a že autoritatívne nestanoví výšku pohľadávky vrátane spornej časti pohľadávky. Poukázal na Infringement Európskej komisie proti Slovenskej republike č. 2012/4165.

14. Podľa navrhovateľa osoba, voči ktorej návrh smeruje, už vyzvala jeho zamestnávateľa, aby vykonával zrážky zo mzdy, zamestnávateľ vykonáva navrhovateľovi zrážky zo mzdy, s tým osoba, voči ktorej návrh smeruje, naplnila zásah do majetku navrhovateľa bez súdneho prieskumu zmluvných ustanovení a bez toho, aby bol známy výklad újného práva. Mal za to, že ak je dohoda o zrážkach zo mzdy v rozpore s újným právom, je principiálne neprípustné, aby sa použil tento problémový zabezpečovací inštitút. Rozpor s právom EÚ navrhovateľ osvedčoval pripomienkami Európskej komisie, v prípade D.-XX/XX Q./ V., podľa ktorých je vnútroštátna právna úprava v rozpore s princípom efektivity a bráni ex offio prieskumu súdu neprijateľnosti zmluvných podmienok.

15. V záujme predídania vzniku ujmy navrhovateľ navrhol, aby sa dočasne zakázal výkon zrážok zo mzdy, keď CSP pripúšťa, aby sa neodkladné opatrenie uložilo inej osobe ako účastníkovi konania. V tejto sporovej veci mal za odôvodnené dočasné opatrenie voči jeho zamestnávateľovi, keď navrhovateľ tvrdil, že nedisponuje žiadnym iným prostriedkom ochrany pred ústavne nekonformným zásahom do jeho majetku.

16. Navrhovateľ poukázal na predbežné opatrenia z rôznych súdov - uznesenie KS v Žiline zo dňa 30.12.2010 sp. zn. 8Co/422/2010, uznesenie Okresného súdu Trebišov zo dňa 17.02.2011 sp. zn. 6C/13/2011 v spojení s uznesením Krajského súdu Košice sp. zn. 5Co/89/2011, uznesenie Okresného súdu Prešov zo dňa 14.07.2011 sp. zn. 14C/153/2011, uznesenie Okresného súdu Svidník zo dňa 05.08.2011 sp. zn. 2C/113/2011 v spojení s uznesením Krajského súdu Prešov sp. zn. 5Co/121/2011 a iné. Požiadal, aby súd prvej inštancie podrobil Zmluvy o úvere súdnej kontrole z úradnej moci a povinnosti.

17. Mal za nesporné, že zrážky zo mzdy zvlášť na plnenia z nekalých podmienok citlivo zasiahnu do sociálnej sféry spotrebiteľa a jeho rodiny a preto sú neakceptovateľné. Označil za absolútne neprípustné, aby si osoba, voči ktorej návrh smeruje, vyhradila právo svojvoľných splátok, čím môže v istých situáciách vážne ohroziť rodiny s dopadom na vyživované osoby, keď podstatnou skutočnosťou v zmysle platnej legislatívy podľa neho je, že ustanovenie úverovej zmluvy s poukazom na úverové podmienky nie je možné považovať za dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorá bez osobitného vyjednávania je neprijateľná. Toto označil za jednoznačne neakceptovateľné konanie. Súdu prvej inštancie dal do pozornosti Nález ÚS SR, sp. zn. III ÚS 107/07, v ktorom sa okrem iného uvádza, že k znakom právneho štátu a medzi jeho

základné hodnoty patrí neoddeliteľne princíp právnej istoty, ktorého neopomenuteľným komponentom je predvídateľnosť práva; súčasťou uvedeného princípu je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď, teda to, že obdobné situácie musia byť rovnakým spôsobom právne posudzované, pretože inak dochádza aj k porušeniu zásady právnej istoty a zákonom ustanovenej povinnosti pri zabezpečovaní jednoty rozhodovania. Tiež poukázal na právoplatné uznesenie Okresného súdu Trnava 32Csp 30/2018 zo dňa 22.02.2018 a uznesenie Okresného súdu Trnava 13Csp 129/2018, ktorými súd nariadil neodkladné opatrenie na neobmedzenú dobu bez nutnosti rozhodovať vo veci samej, v ktorom uložil povinnosť osobe, voči ktorej návrh smeruje a zamestnávateľovi navrhovateľa zdržať sa výkonu zrážok zo mzdy.

18. Na dôkaz svojich tvrdení navrhovateľ súdu prvej inštancie predložil nasledovné listinné dôkazy:

- 4 x žiadosť o vykonávanie zrážok zo mzdy zo dňa 05.11.2020,
- výplatná páska za mesiac november 2020.

19. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia súd prvej inštancie posúdil a rozhodol o ňom podľa § 324 ods. 1 CSP), § 325 ods. 1, ods. 2 písm. d/ CSP, § 326 ods. 1, 2 CSP, § 327 CSP, § 328 ods. 1 CSP, § 329 ods. 1 veta prvá a ods. 2 CSP, § 332 ods. 1 CSP a § 334 CSP.

20. Právne dôvodil, že neodkladné opatrenie slúži k dočasnému zabezpečeniu ochrany porušených alebo ohrozených práv účastníkov a je namieste ho použiť tam, kde existuje naliehavá potreba neodkladnej úpravy vzťahov medzi účastníkmi. Pre úspešnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia mal za nevyhnutné, aby boli aspoň osvedčené (teda nemusia byť nepochybne preukázané) základné skutočnosti, potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ale i osvedčenie, že je dané nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy.

21. Skonštatoval, že navrhovateľ predložil 4 podania zo dňa 05.11.2020, ktoré osoba, voči ktorej návrh smeruje, adresovala spol. C. W. W..Y..R., t. j. jeho zamestnávateľovi, v ktorých ho žiadala, aby vykonával zrážky zo mzdy navrhovateľa, nakoľko navrhovateľ si neplní riadne a včas záväzkov voči osobe, voči ktorej návrh smeruje, ktorý mu vyplýva zo zmlúv č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX a č. XXXXXXXXXXXX. Ďalej predložil výplatnú pásku za mesiac november 2020, z ktorej vyplýva, že navrhovateľovi boli realizované bližšie nešpecifikované zrážky zo mzdy spolu vo výške 250,42 Eur.

22. Pripomenul, že podľa navrhovateľa inštitút dohody o zrážkach zo mzdy spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a preto má ísť o neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods. 1 OZ, preto sú tieto dohody neplatné.

23. Súd prvej inštancie mal za nesporné, že navrhovateľovi ako spotrebiteľovi je v zmysle slovenského právneho poriadku poskytovaná zvýšená právna ochrana z dôvodu vyrovnania jeho postavenia voči veriteľovi, ako zmluvne silnejšej strany, ktorá v prípade uzatvárania spotrebiteľských zmlúv mu predkladá vopred predpripravené (tzv. formulárové zmluvy), čím nepochybne určuje obsah záväzkovo právneho vzťahu. Preto zákonná úprava v slovenských právnych predpisoch, reflektujúca úpravu spotrebiteľského práva v únijnom meradle, je po obsahovej stránke pomerne striktná a zabezpečuje ochranu spotrebiteľa v širokom kontexte, s tým, že rozsah tejto právnej úpravy musí následne rešpektovať aj súd. Uviedol, že spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, čo však podľa súdu prvej inštancie neznamena, že výklad ustanovení upravujúcich práva spotrebiteľa by mal byť tak reštriktívny, že by úplne negoval vznik akejkoľvek povinnosti spotrebiteľa. Dôvodil, že aj spotrebiteľská zmluva predstavuje základ vzniku dvojstranného záväzkovo-právneho vzťahu, z ktorého plynú práva a povinnosti oboch zmluvných strán, a teda nepochybne aj spotrebiteľovi. Za podstatu zákonnej ochrany spotrebiteľa nepovažoval zabezpečenie úplného oslobodenia spotrebiteľa od akýchkoľvek povinností, na ktorých plnenie sa v zmluve svojím podpisom zaviazal, ale zabezpečenie primeraných mantinelov postupu veriteľov (v tomto prípade pri poskytovaní úveru) pri kreovaní zmluvných dojednaní, zakladajúcich povinnosti spotrebiteľov. Konštatoval, že v prípade, ak veriteľ pri poskytovaní spotrebiteľského úveru, dodrží ustanovenia zákonov upravujúcich obsahové náležitosti zmluvy a so spotrebiteľom uzavrie zmluvu, ktorá neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, dlžník (v tomto prípade spotrebiteľ),

je povinný plniť si zmluvné povinnosti, ako aj rešpektovať ustanovenia o prípadnom zabezpečení pohľadávky.

24. Do pozornosti dal skutočnosť, že možnosť uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy samotný zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa nevyklučuje, keď v ustanovení § 5a ods. 1 písm. a), ktorý nadobudol účinnosť 01.05.2014, uvádza, že neprípustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť. Konštatoval, že samotný zákon teda konkretizuje podmienky uzavretia dohody, ktoré ale v tomto prípade nemal možnosť posúdiť, keďže navrhovateľ mu nepredložil uzavreté spotrebiteľské zmluvy obsahujúce aj dohody o zrážkach zo mzdy. Vyhodnotil, že navrhovateľovi sa v konaní zatiaľ nepodarilo osvedčiť ním tvrdené skutočnosti, ktorými osvedčoval neplatnosť dohôd o zrážkach zo mzdy, teda že bol nútený ich uzavrieť, že by nimi bolo podmienené uzavretie zmlúv o spotrebiteľskom úvere, prípadne že by dohody o zrážkach zo mzdy uzatváral v časovej tiesni a nevedel, čo podpisuje a že ich nebolo možné odmietnuť.

25. V tomto smere z podaného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nemal za zrejmé, či a z akého dôvodu navrhovateľ svoje záväzky vyplývajúce z uzavretých zmlúv nespláca. Navrhovateľ túto podstatnú skutočnosť v návrhu neuviedol, teda neuviedol, či svoje záväzky zo štyroch zmlúv o spotrebiteľských úveroch spláca riadne a včas, prípadne informáciu o dlžných splátkach. Ak sa navrhovateľ zmluvne zaviazal na splácanie ďalších úverov (s dohodami o zrážkach zo mzdy) alebo už bol povinný iný úver alebo záväzok splácať, zaujal názor, že musel v rámci svojich (následných) finančných výdavkov počítat s ich uhrádzaním. V prípade, že by to tak nebolo, posúdil, že by to nasvedčovalo práve špekulatívnemu konaniu, ktorého cieľom mohlo byť vyčerpanie úveru a spoliehanie sa na svoje postavenie spotrebiteľa a možnosť namietania prípadných neprijateľných podmienok v zmluve. V tejto súvislosti mal za to, že napriek ochrane poskytovanej spotrebiteľom právnym poriadkom Slovenskej republiky nemožno túto ochranu vykladať absolútne. Hoci spotrebiteľ je nepochybne slabšou stranou vo vznikajúcom záväzkovo-právnom vzťahu, mal za to, že nemožno ani jeho zbaviť povinnosti dodržiavať svoje zmluvné záväzky (najmä ak boli naformulované v súlade so zákonom). Vyslovil, že aj spotrebiteľ ako účastník vznikajúceho zmluvného vzťahu je povinný si zmluvu pred jej podpisom prečítať, a v prípade, že tak neurobí, nemožno mu priznať úľavy s plnením svojich povinností len preto, že poukáže na spotrebiteľský charakter zmluvy.

26. Právne uzavrel, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy je zákonom dovolený inštitút, slovenské právo dohodu o zrážkach pozná a na jej základe možno vykonávať zrážky zo mzdy dlžníka, keď jedným z najbežnejších prípadov využitia dohôd o zrážkach zo mzdy sú práve zmluvy o spotrebiteľských úveroch. Aby bola dohoda o zabezpečení takéhoto úveru platná, musí spĺňať špeciálne podmienky ustanovené zákonom, t. j. musí byť uzavretá na osobitnej listine, spotrebiteľ má možnosť ju odmietnuť bez toho, aby mu nebol odopretý úver a spotrebiteľ musí byť poučený o svojich právach. Nakoľko navrhovateľ nepredložil zmluvy o spotrebiteľských úveroch, ktoré uzavrel s osobou, voči ktorej návrh smeruje, a ktorých súčasťou mali byť dohody o zrážkach zo mzdy, súd prvej inštancie nemal možnosť posúdiť, či ide o platne dojednané zmluvy a dohody, alebo nie. Po oboznámení sa s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia a s predloženými listinnými dôkazmi dospel k záveru, že navrhovateľ riadne neosvedčil danosť nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, keďže nepredložil dôkazy, na ktoré sa odvoláva a z ktorých mal súd prvej inštancie vyvodiť tvrdenie o neplatnosti dohôd o zrážkach zo mzdy. Z predloženej výplatnej pásky za mesiac november 2020 vyvodil, že navrhovateľovi boli zamestnávateľom zrealizované zrážky zo mzdy za mesiac 11/2020 v sume spolu 250,42 Eur, avšak súd prvej inštancie nevyhodnotil ako zjavné, že boli vykonané práve z titulu zmlúv o spotrebiteľskom úvere, t. j. zmluvy č. XXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXX a v nich zahrnutých dohodách o zrážkach zo mzdy, t. j. nemal za osvedčenú skutočnosť, že vykonané zrážky za mesiac november majú vecnú súvislosť práve so zrážkami uvedenými v jednotlivých výzvach odporcu zo dňa 05.11.2020.

27. Nesúhlasil s tvrdením navrhovateľa, že podmienkou uplatnenia dohody o zrážkach zo mzdy zamestnávateľovi dlžníka a následnej realizácie zrážok zo mzdy je súdne rozhodnutie, nakoľko dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje samostatný zabezpečovací inštitút, ktorého založeniu predchádza uzavretie písomnej zmluvy, ako relevantného právneho titulu osvedčujúceho nárok na vykonanie zrážok zo mzdy v prospech veriteľa. Okrem uvedeného, maximálnu výšku zrážok zo mzdy stanoví priamo OZ

tak, že výška zrážok zo mzdy nesmie presiahnuť výšku stanovenú pre zrážky pri výkone rozhodnutia. Zamestnávateľ nesmie pri vykonávaní zrážok zo mzdy svojho zamestnanca túto sumu prekročiť.

28. Súd prvej inštancie nemal potrebu dočasnej právnej úpravy pomerov strán v danom prípade za osvedčenú i napriek tomu, že navrhovateľ rozporuje platnosť dohôd o zrážkach zo mzdy a že odporca požiadal zamestnávateľa navrhovateľa o vykonávanie zrážok zo mzdy listami zo dňa 05.11.2020, nakoľko vyhodnotil, že navrhovateľ okrem tvrdenia, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neprijateľnou (neplatnou) zmluvou podmienkou, ak nebola individuálne dojednaná a že spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, keďže spotrebiteľ je už v čase vzniku právneho vzťahu nútený uzatvoriť dohodu o zrážkach zo mzdy, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žiadnym spôsobom neosvedčil potrebu neodkladnej úpravy pomerov vo vzťahu k jeho osobe. Mal za to, že navrhovateľ neosvedčil ani to, že by trvajúci právny stav, kedy veriteľ má možnosť uspokojovať svoju pohľadávku prostredníctvom pravidelných zrážok zo mzdy, ohrozoval jeho práva, nakoľko dospel k záveru, že konaním osoby, voči ktorej návrh smeruje, resp. zamestnávateľa navrhovateľa, nedochádza k zásahu do jeho práv (ale len k zabezpečeniu plnenia jeho povinností). Tvrdenie, že vykonávaním zrážok zo mzdy by mohlo v istých situáciách vážne ohroziť navrhovateľa a jeho rodinu s dopadom na vyživované osoby, nemal taktiež za osvedčené, keďže navrhovateľ je riadne zamestnaný, so zjavne stabilným mesačným príjmom. Skutočnosť, že by mal iné dlhy, resp. splácal iné pohľadávky alebo úvery, neosvedčil a ani výšku iných finančných výdavkov.

29. Za základnú podmienku nariadenia neodkladného opatrenia označil osvedčenie, že ohrozenie záujmov navrhovateľa je naliehavé, a že existuje odôvodnená potreba, aby súd neodkladným opatrením pomery strán upravil. Na základe vyššie uvedeného dospel k záveru, že navrhovateľ neosvedčil tieto základné skutočnosti, preto jeho návrh zamietol.

30. O nároku na náhradu trov konania rozhodol v zmysle zásady úspechu v konaní podľa § 255 ods. 1 CSP, avšak odporcovi v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia žiadne trovy nevznikli, ani mu žiadne trovy konania zo spisu nevyplývajú, súd prvej inštancie mu preto nárok na náhradu trov konania nepriznal.

31. Proti tomuto uzneseniu podal riadne a včas odvolanie navrhovateľ a žiadal ho zmeniť a jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovieť. Uviedol, že Ústava SR uznáva a dodržiava všeobecné pravidlá medzinárodného práva, žaloba o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok v spotrebiteľskom vzťahu nie je určovacou žalobou podľa ust. § 137 písm. c/ CSP, ale ide o osobitný právny prostriedok ochrany spotrebiteľa, keď zamietnutím neodkladného opatrenia podľa neho súd prvej inštancie umožnil odporcovi siahať na jeho majetok vo forme zrážok zo mzdy, pričom podľa I.ÚS 4/94, I.ÚS 26/94 ak súd koná inak ako v rozsahu a spôsobom predpísaným zákonom, porušuje jeho ústavou zaručené právo na súdnu ochranu. Poukázal i na čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a vyjadril názor, že súd prvej inštancie mu ako spotrebiteľovi odňal právo na súdnu ochranu a konal v rozpore s újinným právom. Napadnuté rozhodnutie označil za nezákonné a predpokladajúce svojvôľu, keď súd prvej inštancie odignoroval rozsiahlu judikatúru vnútroštátnych súdov aj Súdného dvora EÚ a umožnil odporcovi naďalej vykonávať úžeru na úkor spotrebiteľa. Mal za to, že v konaní o jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neboli splnené procesné podmienky, súd prvej inštancie mu nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovanie procesných práv, konanie má inú vadu s následkom nesprávneho rozhodnutia vo veci, súd prvej inštancie nevykonal ním navrhnuté dôkazy a dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí a preto sú prípustné jeho ďalšie prostriedky procesného útoku a napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Mal za to, že z dikcie ust. § 137 CSP vyplýva, že je v ňom exemplifikatúrny výpočet druhov určovacích žalôb. Samotný nárok na určenie spotrebiteľskej zmluvy za bezúročnú a bez poplatkov vyplýva podľa neho z ust. § 3 ods. 3 a 5 zákona č. 250/207 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, keď právo na prístup k súdu musí byť podľa neho praktické a účinné a poukázal na rozhodnutia ESLP v tomto smere. Rozobral právnu teóriu určovacích žalôb podľa ust. § 137 CSP a uviedol, že odporcovi uhradil istiny zo spotrebiteľských zmlúv, keď vyjadril názor, že zmluvy nespĺňajú náležitosti podľa zákona č. 129/2010 Z. z. a sú preto bezúročné a bez poplatkov. Zmluvy od odporcu žiadal doporučenými listami, ktorý mu nevyhoviel, hoci v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. s účinnosťou od 01.05.2018 je veriteľ povinný na žiadosť spotrebiteľa poskytnúť mu jedno vyhotovenie fotokópie zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Vzhľadom na to, že nemal v čase podania návrhu uvedené listinné dôkazy, nežiadal o určenie neplatnosti zmluvy, ale iba o nariadenie neodkladného opatrenia. Odporca podniká

na finančnom trhu a má odbornú prevahu nad spotrebiteľom. Vyjadril názor, že konanie odporcu je zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia. Poukázal na rozhodnutia ústavného súdu a Súdneho dvora EÚ o znakoch právneho štátu, na čl. 7 ods. 2 a 5 Ústavy SR, na Smernicu Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Žalobu podal z dôvodu, že odporca mu siahla na jeho mzdu a tým mu spôsobuje nemalé finančné problémy. Uviedol, že občania spotrebiteľia sú diskriminovaní postupmi dodávateľa a nemajú o tom vedomosť a spoliehajú sa na ich profesionalitu a odbornosť pri uzavieraní zmluvy a v záujme súdnej ochrany sa následne obracajú na všeobecné súdy, ktoré v prípade neprejednaní vecí ich vystavujú svojvôli dodávateľa. Mal za to, že zmluvy musia byť obojstranne výhodné a nie také, kde môže vzniknúť v budúcnosti rozpor, pričom za zodpovedného zo zákona označil toho, kto zmluvu vyhotovil. Uviedol, že zmysel a cieľ súdneho konania a výkonu spravodlivosti sa pri nadmerne formalistickom prístupe stráca a súd by mal mať na zreteli základný účel konania - poskytnutie spravodlivej ochrany subjektívnym právam, keď súd musí nielen rešpektovať právo, ale jeho výklad a aplikácia musí smerovať k spravodlivému výsledku, právo nie je len súbor právnych predpisov mechanicky a formalisticky aplikovaných bez ohľadu na účel a zmysel toho-ktorého záujmu chráneného príslušnou normou (nález Ústavného súdu ČR sp. zn. II. ÚS 222/07). Nakoľko relevantné zmluvné podmienky mal za neprijateľné, žiadal zabezpečiť rýchlu a účinnú ochranu spotrebiteľa.

32. Odporca sa k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a k odvolaniu navrhovateľa napriek postupu odvolacieho súdu podľa ust. § 329 ods. 1 veta druhá CSP nevyjadril.

33. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (ust. § 34 CSP) preskúmal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

34. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

35. Podľa § 324 ods. 3 CSP neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

36. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

37. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

38. Podľa § 325 ods. 2, písm. d/ CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

39. Podľa § 326 ods. 1, 2 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

40. Podľa § 328 ods. 1 CSP ak súd nepostupoval podľa § 327 (odmietnutie návrhu), nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

41. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia je poskytnúť dočasnú ochranu ohrozeným alebo porušeným právnym pomerom strán sporu dovtedy, kým tieto nepodajú žalobu vo veci samej, resp. kým súd svojím meritorným rozhodnutím neposkytne stranám definitívnu ochranu. Pre aplikáciu inštitútu neodkladného opatrenia sa vyžaduje naliehavosť potreby predbežnej úpravy, ktorá musí byť osvedčená. Uvedený inštitút teda plní zabezpečovaciu a preventívnu funkciu a predstavuje prostriedok na dočasné riešenie situácie, ktorá nastala v pomere medzi stranami sporu, ak je obava, že by bol výkon súdneho rozhodnutia ohrozený, resp. že by strane vznikla ujma, a to nenahraditeľná, prípadne už vzniknutá ujma sa zväčšovala. Jeho základným atribútom (pre daný typ neodkladného opatrenia navrhovaného do

skončenia konania vo veci samej) je dočasnosť a provizórnosť. Jeho zmyslom je rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá si vyžaduje okamžitý zásah súdu v jeho priebehu, odôvodnený spomenutou nevyhnutnou potrebou dočasnej úpravy pomerov strán sporu a obavou z ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia. Pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd musí skúmať naplnenie zákonných formálnych a vecných predpokladov pre jeho nariadenie. Úspech navrhovateľa neodkladného opatrenia si vyžaduje osvedčenie danosti hmotnoprávneho nároku (práva) medzi stranami sporu a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe úpravy pomerov. Podmienkou pre vyhovieť návrhu na jeho nariadenie je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy pomerov, by bolo právo žalobcu ohrozené, resp. že by mu hrozila ujma nenapraviteľná možným právnym prostriedkom. Je potrebné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana, ako aj osvedčenie existencie hrozby zmarenia exekúcie alebo osvedčenie hrozby právne nenapraviteľnej ujmy. Aj v prípade, ak sú splnené formálne a vecné predpoklady vyžadované zákonom pre nariadenie neodkladného opatrenia, súd musí zvažovať, či v prípade jeho nariadenia nedôjde k nevyváženému zásahu do vzťahov strán sporu alebo tretích osôb, a teda posúdiť primeranosť zásahu, ktorý nariadenie neodkladného opatrenia predstavuje.

42. O potrebe neodkladnej úpravy teda nesmú byť vážnejšie pochybnosti. Procesnú zodpovednosť za výsledok konania (dôkazné bremeno) v tomto smere má navrhovateľ neodkladného opatrenia.

43. V danej veci odvolací súd v zhode s vysloveným právnym názorom súdu prvej inštancie vyhodnotil, že žalobca dôkazné bremeno o potrebe nariadenia navrhovaného neodkladného opatrenia neunesol. Prejednáca zásada ovládajúca civilné sporové konanie sa prejavuje v tom, že jeho strany súd povinné uniesť dôkazné bremeno v dvoch rovinách, a to v rovine tvrdenia, t. j. musia tvrdiť skutočnosti, ktorými chcú v civilnom sporovom konaní preukázať uplatnený nárok, a taktiež musia pre účely úspechu v konaní uniesť dôkazné bremeno o týchto svojich tvrdeniach. Uvedená prejednáca zásada platí i pre konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia ako výnimočného inštitútu civilného práva. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia tvrdené skutočnosti síce nemusia byť preukázané, keďže pre účely nariadenia neodkladného opatrenia je postačujúce ich osvedčenie, avšak naopak, dôkazná povinnosť navrhovateľa v rovine tvrdenia musí byť ešte dôslednejšia a presvedčivejšia, keďže v rámci konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd spravidla dokazovanie nevykonáva, nakoľko spravidla nenariaďuje pojednávanie na jeho prejednanie, preto pri rozhodovaní vychádza z miery presvedčivosti tvrdení navrhovateľa uvádzaných v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

44. Odvolací súd sa stotožnil s vysloveným právnym názorom súdu prvej inštancie a s odôvodnením napadnutého uznesenia a v podrobnostiach na toto odôvodnenie poukazuje a konštatuje jeho správnosť (§ 387 ods. 2 CSP), keď dospel k záveru, že žalobca neosvedčil v intenzite potrebnej pre účely úspechu v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neoprávnenosť zásahu žalovaného do jeho práv a právom chránených záujmov v čase rozhodovania súdu prvej inštancie, ktoré by bolo nutné riešiť okamžitým zásahom súdu v záujme predídenia hrozby nenapraviteľnej ujmy alebo škody alebo predídenia nevykonateľnosti nejakého súdneho rozhodnutia. V danej veci táto podmienka splnená nie je a odvolací súd nemôže konštatovať, že by o navrhovanej neodkladnej úprave nemal pochybnosti, pre výskyt ktorých návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nemožno vyhodnotiť za dôvodný, keďže v zhode s právnym záverom súdu prvej inštancie uvádza, že ku dňu jeho rozhodnutia nebolo možné osvedčenie tvrdení navrhovateľa o neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy ako zákonného zabezpečovacieho inštitútu právne posúdiť, keďže zmluvy, ktorých súčasťou dohody o zrážkach zo mzdy boli, navrhovateľ súdu prvej inštancie nedoložil. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia neobsahoval ani žiadne skutkové tvrdenia o dôvode a výške dlhu navrhovateľa zo spotrebiteľských zmlúv, ktorého uspokojenia sa odporca zrážkami zo mzdy domáha, keď tvrdenia o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru sú až predmetom odvolacích námietok navrhovateľa, ku ktorým odvolací súd v zmysle ust. § 366 CS/P a contrario neprihliadol. Navrhované neodkladné opatrenie nie je ani jediným možným logickým právnym prostriedkom proti vzniku nenapraviteľnej ujmy na strane navrhovateľa, keď pre prípad preukázania bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru dokazovaním v riadnom meritórnom konaní sú prípustné právne možnosti pre vydanie bezdôvodného obohatenia od odporcu.

45. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

46. O nároku na náhradu trov tohto odvolacieho konania rozhodol súd prvej inštancie v zmysle zásady úspechu v konaní podľa ust. § 255 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 378 ods. 1 CSP, pričom však úspešnému odporcovi tento nárok nepriznal, keďže mu v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

47. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolaciemu súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).